

Miljøvern og olje- og gassutvinning i de arktiske områder

1. Rekommandasjon

Rekommandasjonen lyder:

Nordisk Råd rekommanderer de nordiske lands regjeringer,

å ta initiativ til tettere arktisk samarbeid om kapasitet og infrastruktur til å rydde opp etter et oljeutslipp, og arbeide for en juridisk bindende avtale mellom alle de arktiske stater om opprensning av oljeutslipp

å arbeide for et tett arktisk samarbeid for utviklingen av nye og sikrere teknologier til bruk for offshore olje- og gassutvinningen i Arktis

å arbeide for en juridisk bindende avtale mellom alle de arktiske stater, som sikrer anvendelsen av best tilgjengelig teknologi og prosesser i offshore olje- og gassutvinningen, som bygger på prinsippene om bærekraftig utvikling, samt forsiktighetsprinsippet

2. Meddelelse fra de nordiske lands regjeringer

I mange av anbefalingene i rekommandasjon 5/2012/miljø fra Nordisk Råd, vil de nordiske lands regjeringer vise til at det foregår et relatert arbeid innenfor rammen av Arktisk råd. Fjorårets ministermøte i Arktisk råd i Nuuk besluttet igangsetting av forhandlinger om styrket samarbeid om oljevernberedskap i det marine Arktis. Arbeidet ledes av Norge, USA og Russland. Det er god fremdrift i forhandlingene, som forventes å munne ut i en forpliktende avtale. Denne skal etter planen være klar for undertegning ved Arktisk råds ministermøte våren 2013. Gjennom avtalen forventes det etablert arenaer for jevnlig informasjonsutveksling og videreutvikling av relevant samarbeid mellom avtalepartene. Avtalen forventes således å bli et fundament for bred drøfting av beredskap mot akutt for-

urensning av det marine miljøet i Arktis og regionalt samarbeid om dette. Arbeidsgruppen EPPR (*Emergency Prevention, Preparedness and Response*) under Arktisk råd arbeider parallelt med forhandlingene for styrket arktisk samarbeid om risikoforebyggende tiltak og utveksling av "beste praksis". EPPR vil levere resultatet av sitt arbeid i form av en rapport til ministermøtet i Arktisk råd våren 2013.

Nordisk Råd

**Rek. *5/2012/miljø
D 2012**

I sammenheng med det pågående arbeidet for å styrke oljevernssamarbeid mellom arktiske land viser de nordiske lands regjeringer til at offshore olje- og gassvirksomhet gir en risiko for akutte utslipp, men bringer samtidig med seg økt beredskap til området der virksomheten finner sted. Denne økte beredskapen kan også komme andre til gode, f.eks. ved en skipsulykke med påfølgende utslipp. Når det gjelder miljømessige utfordringer knyttet til regulær drift av offshore petroleumsvirksomhet i Arktis, ligger dette utenfor forhandlingsmandatet i arbeidet som pågår innenfor rammen av Arktisk råd.

Tidligere nummer:

A 1552/miljø

Behandles i:

Miljø- og naturressursutvalget

J.nr. 12-00079-15

De nordiske lands regjeringer anser at rekommandasjonen kan avskrives.

3. Utvalgets betenkning

Miljø- og naturressursutvalget noterer de nordiske lands regjeringers meddelelse om arbeidet innenfor rammen av Arktisk råd. Utvalget er vel informert om dette, som det fremgår av begrunnelsen for Nordisk råds rekommandasjon. Utvalget støtter Arktisk råds beslutning om å utvikle et instrument angående samarbeid om opprensning etter ulykker, og mener at det bør være juridisk bindende. Det viktigste er dog et forebyggende arbeid, å forhindre at en ulykke skjer.

Utvalget bemerker at regjeringene i meddelelsen unnlater å adressere en vesentlig del av rekommandasjonen, om at de nordiske land arbeider for en bindende juridisk avtale, som sikrer at alle som utvinner gass og olje offshore oppfyller krav om tekniskutstyr, bemanning og ulykke-beredskap. Utvalget legger vekt på at de nordiske land i fellesskap arbeider for å oppnå en juridiske bindende avtale om dette innen for rammen av Arktisk råd. En slik avtale kunne også inneholde bestemmelser om ikke å drive offshorevirksomhet i definerte følsomme områder i Arktis.

Utvalget påpeker at de arktiske områder vurderes å kunne inneholde over 10 % av de globale oljereserver, og en betydelig del av disse er offshore. Flere av de arktiske stater er, tross de klimamessige utfordringer, klare til å påbegynne offshore oljeutvinning. Offshore oljeutvinning under arktiske forhold er en stor utfordring. Storm og kulde, isdekke og drivis, lange perioder uten dagslys, og lange avstander til tettbefolkede områder kjenner tegner området. Å kunne forhindre en ulykke, og hvis en ulykke skulle inntreffe, gjennomføre en rednings- og opprenskningsaksjon, er en stor teknisk og menneskelig utfordring.

Utvalget fremhever at de fleste som har kompetanse på området er enige i at den teknologi og de redskaper, som er tilgjengelig i dag, ikke gir et akseptabelt sikkerhetsnivå. Det er utvalgets oppfatning at en forutsetning for en sikker utvinning er, at teknologien finnes og at logistiske utfordringer er løst. Utvalget vil at de nordiske lands regjeringer arbeider for en juridisk bindende avtale, som forplikter de berørte lands regjeringer til ikke å tillate anvendelsen av annen teknologi enn den som vurderes å oppfylle de sikkerhetskrav, som defineres av de arktiske nasjoner i fellesskap.

I Stoltenberg-rapporten av 2009 fremlegges det en rekke forslag, som er relevante for å styrke de nordiske lands kapasitet til i fellesskap å møte de nye utfordringer. Nordisk råd har ved flere anledninger uttrykt en klar støtte til anbefalingene i Stoltenberg-rapporten. Rekommandasjonen er inspirert av Stoltenbergs rapport.

Utvalget forventer en meddelelse her om på sesjonen i Stockholm våren 2013.

På bakgrunn av ovenstående foreslår Miljø- og naturressursutvalget

at Nordisk Råd tar meddelelsen om Rek. *5/2012/miljø til etterretning og *avventer ny meddelelse* til neste år.

Gøteborg, 26. september 2012

Álfheiður Ingadóttir (VG)
Anders Eriksson (ÅF)
Anita Brodén (FP)
Ann-Kristine Johansson (S),
formann
Cecilie Tenfjord-Toftby (M)

Eeva Maria Majjala (cent)
Jan Lindholm (MP)
Kim Kielsen (S)
Lauri Heikkilä (saf)
Oskar J. Grimstad (FrP)
Torstein Rudihagen (A)

Nordisk Råd

**Rek. *5/2012/miljø
D 2012**

Tidligere nummer:
A 1552/miljø

Behandles i:
Miljø- og naturressursutvalget

J.nr. 12-00079-15